

KA-2132

Second Year B. A. (Sem. III) Examination

October/November – 2012

Sociology : Paper - III

(General Sociology and Social Work)

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
S. Y. B. A. (Sem. 3)

Name of the Subject :
Sociology : Paper - 3

Subject Code No. : 2 1 3 2 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :

Student's Signature

- (૨) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ પ્રશ્નો છે.
(૩) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(૪) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.

૧ ઓગષ્ટ કોમ્પ્થી રોબર્ટ મર્ટન સુધીનો પાશ્ચાત્ય સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસ ટૂંકમાં આલેખો. ૧૬

અથવા

૧ સામાજિક વ્યવસ્થા એટલે શું ? સામાજિક વ્યવસ્થાની કાર્યાત્મક સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો. ૧૬

૨ 'કાર્ય'નો અર્થ સમજાવી, રોબર્ટ મર્ટને દર્શાવેલા કાર્યના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૬

અથવા

૨ સામાજિક પરિવર્તન વિશેનો 'રેખાંકીય સિદ્ધાંત' સમજાવો. ૧૬

૩ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

- (૧) સમાજશાસ્ત્રીય દૃષ્ટિબિંદુ
(૨) સામાજિક ક્રિયાના પ્રકારો
(૩) વિકાર્ય
(૪) સામાજિક ધોરણ અનુરૂપતા.

- ૪ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) 'ભારત માટે સમાજશાસ્ત્ર'ના યોગેન્દ્રસિંઘે પ્રસ્તુત કરેલા બે અર્થ આપો.
  - (૨) સામાજિક સંતુલનનો અર્થ આપો.
  - (૩) સામાજિક વ્યવસ્થાના રચનાકીય પાસાંઓ કયા કયા છે ?
  - (૪) સામાજિક ધોરણભંગ સાપેક્ષ ખ્યાલ છે, કેવી રીતે ?
  - (૫) સામાજિક પરિવર્તનનો 'ઉત્ક્રાંતિવાદી સિદ્ધાંત' કોણે રજૂ કર્યો છે ?
  - (૬) અકાર્ય એટલે શું ?
  - (૭) માર્ક્સની દૃષ્ટિએ સામાજિક પરિવર્તનનું મુખ્ય સાધન કયું છે ?
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો : ૧૦
- (૧) 'સમાજશાસ્ત્ર'નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
    - (અ) એરિસ્ટોટલ
    - (બ) ઓગષ્ટ કોંત
    - (ક) કાર્લ માર્ક્સ
  - (૨) 'લેન્ડ પ્રોબલેમ્સ ઈન ઈન્ડિયા' ગ્રંથ કોણે લખ્યો હતો ?
    - (અ) ડૉ. ધૂર્જરીપ્રસાદ મુકરજી
    - (બ) ડૉ. રાધાકમલ મુકરજી
    - (ક) ડૉ. રવિન્દ્રનાથ મુકરજી
  - (૩) સામાજિક વ્યવસ્થામાં 'જૂથો-ઉપજૂથો'નો ખ્યાલ -
    - (અ) સામાજિક વ્યવસ્થાની કાર્યાત્મક સમસ્યા છે.
    - (બ) સામાજિક વ્યવસ્થાનું રચનાતંત્રીય પાસું છે.
    - (ક) સામાજિક વ્યવસ્થાનું લક્ષણ છે.
  - (૪) સમાજીકરણની ખામી
    - (અ) એનોમિક પરિસ્થિતિ સર્જે છે.
    - (બ) સામાજિક વિચલન સર્જે છે.
    - (ક) સામાજિક અનુમતિ સર્જે છે.
  - (૫) સામાજિક ધોરણભંગ
    - (અ) કાર્યાત્મક છે.
    - (બ) વિકાર્યાત્મક છે.
    - (ક) કાર્યાત્મક અને વિકાર્યાત્મક છે.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the Instruction No. 1 of Page No. 1.
(2) There are five questions in this question paper.
(3) Attempt all questions.
(4) Mark of each question are indicated on the right side.

- 1 Scatch the development of western sociology from August Compte to Robert Morton in brief. 16

OR

- 1 What is social system ? Discuss functional problems of the social system. 16
- 2 Explain meaning of 'function' and discuss types of function indicated by Robert Morton. 16

OR

- 2 Explain 'Linear theory' about social change. 16
- 3 Write short notes : (any two) 14
(1) Sociological point of view
(2) Types of social action
(3) Dysfunction
(4) Social conformity.
- 4 Write short answer to the following : 14
(1) Give two meanings of "Sociology for India" which is presented by Yogendra Singh.
(2) Give the meaning of social equilibrium.
(3) Which are the structural aspects of the social system ?
(4) Social deviation is a relative concept, How ?
(5) Who presented the 'Evolutionary theory' of social change ?
(6) What is the meaning of 'Non-function' ?
(7) Which is the main instrument of social change according to marks ?

5 Write answers to the multiple choice questions :

10

- (1) Who gave the concept of 'Sociology' ?
    - (A) Aristotle
    - (B) August Comte
    - (C) Karl Marks
  - (2) 'Land problems in India' - Who wrote this book ?
    - (A) Dr. D. P. Mukerji
    - (B) Dr. R. K. Mukerji
    - (C) Dr. R. N. Mukerji
  - (3) The concept of a 'Groups-Subgroups' in social system is
    - (A) Functional problem of a social system.
    - (B) Structural aspect of a social system.
    - (C) Property of a social system.
  - (4) Defect of the socialization creates
    - (A) Anomic situation
    - (B) Social deviation
    - (C) Social conformity
  - (5) Social deviation is
    - (A) Functional
    - (B) Dysfunctional
    - (C) Functional and Dysfunctional
-